

Hørings svar fra Antikrigs-Initiativet vedr. Forslag om endring av tilleggsavtale mellom Norge og USA om forsvarssamarbeid

Regjeringen har undertegnet en avtale om opprettelse av åtte nye amerikanske militærbaser på norsk territorium. Disse kommer i tillegg til de 4 basene som USA fikk tilgang til i 2022. I alt snakker vi nå om 12 områder på norsk jord, der USAs militære styrker får etablere seg med personell og militært utstyr. Tilsvarende avtaler er inngått med Sverige, Finland og Danmark og USA vil dermed ha 47 militærbaser i Norden.

Denne avtalen har *ikke* noe med NATO å gjøre. Dette er en bilateral avtale mellom Norge og USA. Avtalen har kommet i stand *på initiativ fra USA*, det er en avtale som Norge har akseptert etter *langvarig press*. Norge sluttet seg til NATO i 1949 med *forbehold mot* utenlandske baser og atomvåpen på norsk jord i fredstid. Den nye baseavtalen er et klart brudd med denne erklæringen. Det må sies klart og tydelig: dette er amerikanske militærbaser og vil være instrumenter for amerikanske interesser, ikke norske. Vi vet fra både Irak og Afghanistan at USA følger kun sine egne geopolitiske mål og forsvarer kun det som er i sine egne interesser. USA forlater åstedet når det ikke lenger tjener deres interesser.

I avtalen omtales basene som såkalte «*omforente områder*». Dette er en benevnelse konstruert for å avdramatisere og skjule hva det egentlig dreier seg om; nemlig amerikanske militærbaser.

De 12 basene blir å anse som et amerikansk område, som amerikansk territorium. Her vil USA få «*ubetinget rett til tilgang og bruk ... til en rekke formål ...*». Amerikanske styrker gis adgang til å transportere, forhåndslagre og oppbevare forsvarsutstyr, forsyninger og materiell på disse områdene.

Avtaleteksten sier at USA skal respektere norsk suverenitet, norske lover og folkerettslige forpliktelser. Den sier at USA på forhånd skal varsle med hensyn til type, mengde og leveringsplaner for forhåndslagrede materiell. Men i avtalens Artikkel III står det at Norge gir «*amerikanske styrker tillatelse til å kontrollere tilgangen til de omforente områdene, eller deler av områdene, som amerikanske styrker har eksklusiv rett til å bruke.*»

I avtalens artikkel XI punkt 3 står det: «*Det skal ikke gjennomføres ombordstigning eller kontroll av luftfartøyer, fartøyer og kjøretøyer som*

brukes av eller utelukkende for amerikanske styrker, uten etter samtykke fra USA.» Et slikt «samtykke» vil amerikanerne selvsagt aldri gi.

I praksis betyr at norske myndigheter ikke har adgang til å kontrollere hva som foregår, hva USA har med seg inn og lagrer på basene.

En av basene er Haakonsvern orlogsstasjon som er en av Nord-Europas største maritime militærbaser. Den er en av to havner i Norge der amerikanske atomubåter kan legge til. Nå får disse atomubåtene en egen base her på Haakonsvern hvor norske myndigheter har avgitt nasjonal suverenitet. Norske Stortingsrepresentanter er ytterst naive om de tror at denne avtalen gir oss noen som helst garantier. Norge har undertegnet internasjonale avtaler mot masseødeleggelsesvåpen og mot bruk og lagring av landminer og klasevåpen. USA er ikke med på noen av disse avtalene.

I strid med NATO-traktatens krav om sivil kontroll av det militære, er USA styrt av militær-industrielle interesser, som kjøper seg politisk makt. Disse mørke kreftene hindret at det ble varig fred etter den forrige kalde krigen. Nå har de skapt en ny politisk isfront.

Identiske avtaler som den norske regjeringen har signert er nylig undertegnet av Danmark, Sverige og Finland, og USA vil få 47 militærbaser i Norden. Fra før har en rekke land som grenser til Russland inngått tilsvarende avtaler, som gir USA rett til å etablere militærbaser kloss opp til Russland.

Det manes fram et trusselbilde om at Russland og Kina truer Norge og resten av Europa, helt etter den amerikanske dreieboka slik den er formulert i utallige tenke-tank rapporter, og nå også i *samtliges norske etterretningsrapporter*.

Ved å spille rollen som USAs frontlinje mot Russland setter våre myndigheter med denne avtalen det norske folket i en uhyre farlig situasjon. I en konfrontasjon mellom USA og Russland, som haukene i USA ønsker, blir vi åpenbare bombemål.

På dette grunnlag anbefaler Antikrigs-Initiativet Stortinget å avvise avtalen.